

BRATISLAVA: 13.09.2021
ČÍSLO: 171/2021
VYBAVUJE: MGR. KOVÁČ

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

**NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPLŇA ZÁKON Č. 395/2019 Z. Z. O
OBČIANSKÝCH PREUKAZOCH A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV V
ZMENÍ ZÁKONA Č. 73/2020 Z. Z. A KTORÝM SA MENIA A DOPLŇAJÚ NIEKTORÉ
ZÁKONY**

I. Úvod: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky dňa 2. septembra 2021 predložilo na PPK materiál „Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 395/2019 Z. z. o občianskych preukazoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 73/2020 Z. z. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú čiastočne rozpočtovo zabezpečené.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

V Doložke vybraných vplyvov v bode 8. Preskúmanie účelnosti, Komisia odporúča doplniť čas a kritériá preskúmania navrhovanej zmeny.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je uvedený negatívny, čiastočne zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy je v tabuľke č. 1 kvantifikovaný negatívny vplyv v sume 4 283 420 eur v roku 2022, ktorý je rozpočtovo nekrytý a negatívny vplyv v sume 2 716 000 eur v rokoch 2023 až 2025, ktorý je rozpočtovo zabezpečený.

Komisia žiada upraviť analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy a jej znenie zosúladiť s očakávanými výdavkami v už predložených podkladoch na 2 027 520 eur. Odôvodnenie: V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy sú uvedené výdavky v prvom roku (2022) na úrovni približne 4,3 mil. eur. Predložená suma nekorešponduje s už predloženými podkladmi na hodnotenie projektu v zmysle uznesenia vlády SR č. 649/2020, podľa ktorých mali byť očakávané výdavky 2 mil. eur.

Komisia žiada do analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy doplniť vyhodnotenie zapracovania odporúčaní z hodnotenia projektu MF SR.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Odôvodnenie: MF SR pri hodnotení projektu v zmysle uznesenia vlády SR č. 649/2020 odporúčalo viaceré spôsoby možného zníženia resp. spresnenia odhadu výdavkov. Je preto žiadúce doplniť vyhodnotenie zapracovania daných odporúčaní.

S rozpočtovo nekrytým vplyvom Komisia zásadne nesúhlasí a žiada, aby vplyv vyplývajúci z materiálu bol vo všetkých rokoch zabezpečený v rámci schválených limitov kapitoly MV SR na príslušný rozpočtový rok, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet.

V materiáli sa navrhuje zmena zákona o správnych poplatkoch. V dôvodovej správe vo všeobecnej časti je uvedené, že „Pre občanov starších ako 15 rokov s trvalým pobytom na území SR je občiansky preukaz povinným dokladom, u ostatných občanov je to dobrovoľný doklad. Vzhľadom na uvedené je preto vhodné upraviť aj oslobodenie občanov s povinnosťou držby občianskeho preukazu od niektorých poplatkov, tak aby tieto nemali nepriaznivý vplyv na občana.“. Z uvedenej zmeny správnych poplatkov vyplýva výpadok príjmov, čo je potrebné zohľadniť v analýze vplyvov aj s príslušným rozpočtovým krytím.

Komisia upozorňuje, že v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov má byť analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy vypracovaná na aktuálny rozpočtový rok a tri nasledujúce rozpočtové roky.

K vplyvom na informatizáciu

Komisia nesúhlasí s tým, že predmetný návrh zákona nemá vplyv na informatizáciu spoločnosti. V súvislosti so zmenami, ktoré sú obsiahnuté v návrhu zákona má Komisia za to, že bude musieť prísť aj k úprave informačných systémov, čo vlastne predkladateľ aj uvádza v analýze na rozpočet, kde okrem iného píše „Tiež bude potrebné počítať aj s výdavkami na softvérové zabezpečenia a úpravu informačných systémov tak, aby boli v súlade s pripravovanými zmenami.“. Komisia žiada preto o vyznačenie „pozitívneho“ vplyvu na informatizáciu spoločnosti a vypracovanie analýzy vplyvov.

K sociálnym vplyvom

V súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov je potrebné v doložke vybraných vplyvov v bode 9. identifikovať pozitívne sociálne vplyvy a vypracovať príslušnú analýzu sociálnych vplyvov, ktorá sa stáva povinnou súčasťou predkladaného materiálu. Zároveň je potrebné doplniť informáciu o pozitívnych sociálnych vplyvoch do všeobecnej časti dôvodovej správy.

V analýze sociálnych vplyvov je potrebné zhodnotiť sociálne vplyvy nasledovných navrhovaných bodov legislatívy:

- Čl. I. bod 4 (§ 4 ods. 2), ktorým sa dopĺňa možnosť prezerania a kontroly údajov zapísaných v elektronickom čípe svojpomocne prostredníctvom aplikačného programového vybavenia, pokiaľ doposiaľ bola možnosť kontroly len na oddeleniach dokladov. Uvedené opatrenie je potrebné zhodnotiť v bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov, pretože zlepšuje prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

- Čl. II. bod 2, ktorým sa oslobodzuje od poplatku za vydanie cestovného pasu alebo cestovného dokladu cudzinca s platnosťou na 1 rok aj kategória osôb mladších ako 16 rokov. Uvedené opatrenie je potrebné zhodnotiť v bode 4.1 analýzy sociálnych vplyvov, pretože má finančný vplyv na hospodárenie dotknutej skupiny domácností. Zároveň je uvedené opatrenie potrebné zhodnotiť v bode 4.3 analýzy sociálnych vplyvov (rovnosť príležitostí), pretože ako uvádza predkladateľ v dôvodovej správe, opatrením sa zabezpečí rovnosť zaobchádzania a odstráni sa diskriminačná formulácia ustanovenia.
- Čl. III. bod 5 (§ 16 ods. 4) a bod 8 (§ 17 ods. 2), ktorými sa znižujú povinnosti pre špecifické skupiny občanov pri podávaní žiadostí o cestovný doklad a občiansky preukaz. Uvedené opatrenia je potrebné zhodnotiť v bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov, pretože zlepšujú prístup k zdrojom, právam, tovarom a službám.

K vplyvom na služby verejnej správy na občana

V doložke vybraných vplyvov Komisia odporúča vyznačiť pozitívny a prípadne aj negatívny vplyv na služby verejnej správy pre občana, ako aj vypracovať analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana.

Z návrhu predkladateľa vyplýva :

- V zmysle bodu 11 čl. I osobitnej časti predkladacej správy (§ 8 zák. 395/2019 Z. z.) bude zavedením povinnosti podrobiť sa nasnímaniu odtlačkov prstov a podoby tváre z dôvodu ich zápisu do elektronického čipu znemožnené podávanie žiadostí o vydanie občianskeho preukazu prostredníctvom portálu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Z ustanovenia však nie je jasné, či podávanie žiadostí bude naďalej možné prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy www.slovensko.sk alebo bude potrebná osobná prítomnosť žiadateľa za každých okolností. V prípade, že bude prítomnosť pri podaní žiadosti nevyhnutná, Komisia má za to, že tak dochádza k negatívnemu vplyvu služieb verejnej správy na občana.
- V zmysle bodu 8 čl. III osobitnej časti predkladacej správy (nového znenia § 17 ods. 2 zák. 647/2007) nebude potrebné overovať podpis oprávnenej osoby na písomnom súhlase s vydaním cestovného pasu pre občana staršieho ako 15, ale mladšieho ako 18 rokov, Komisia má za to, že dochádza k pozitívnemu vplyvu služieb verejnej správy na občana.
- V osobitnej časti dôvodovej správy v čl. II. predkladateľ uvádza:

K bodom 1 a 3

„Navrhovaná úprava reflektuje na aplikačnú prax pri spoplatňovaní vydávania občianskych preukazov. Keďže legislatívna úprava pozná občiansky preukaz, ktorý je pre občana povinným dokladom a aj občiansky preukaz, ktorý je nepovinný, je potrebné, aby uvedené druhy dokladov boli odlišené aj vo vzťahu k správny poplatkom.“

K bodu 2

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

„Navrhovaná úprava vyplynula z potreby oslobodenia od poplatku za vydanie cestovného pasu alebo cestovného dokladu cudzinca s platnosťou na 1 rok aj kategóriu osôb mladších ako 16 rokov, aby sa zabezpečila rovnosť zaobchádzania a odstránila sa diskriminačná formulácia ustanovenia.“

Komisia má zato, že aj v tomto prípade dochádza k pozitívnemu vplyvu služieb verejnej správy na občana.

V osobitnej časti dôvodovej správy v čl. III K bodu 5 (§ 16 ods. 4) predkladateľ uvádza:

„Cestovný doklad sa vydáva len občanom Slovenskej republiky. Uvedená povinnosť sa vypúšťa z dôvodu, že množstvo občanov, ktorí sa narodili, resp. žijú v zahraničí a nemajú alebo nikdy ani nemali pobyť na území Slovenskej republiky. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy, však pri podaní žiadosti o vydanie cestovného pasu týchto občanov, bola od nich požadovaná informácia o adrese súčasného trvalého pobytu alebo adresy predchádzajúceho trvalého pobytu s uvedením jeho začiatku. Uvedená povinnosť spôsobuje komplikácie takýmto občanom pri podaní žiadosti o vydanie cestovného dokladu.“

V tomto prípade Komisia odporúča predkladateľovi upresniť zdôvodnenie zrušenia tejto povinnosti, keďže nie je zrejmé v čom táto povinnosť spôsobuje komplikácie uvedeným občanom.

(Ustanovenie § 16 ods. 4 Zákona č. 647/2007 o cestovných dokladoch neobsahuje povinnosť občana mať trvalý, resp. predošlý pobyt na území SR.)

S ohľadom na obsah predloženého návrhu novely zákona je zjavné, že zmeny sa budú týkať aj vplyvov na procesy služieb vo verejnej správe, preto Komisia žiada vypracovanie aj tejto časti analýzy.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

PhDr. Ján Oravec, CSc.
predseda Komisie